Ιάκωβος Βενιέρης
Λέκτορας Νομικής ΕΚΠΑ, Δικηγόρος

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

- Γενικοί Όροι Συναλλαγών
- Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα
- Εξασφαλίσεις - Μεταβιβάσεις δανείων
- Καταναλωτική πίστη - Δανειοδότηση
- Ληξιπρόθεσμες οφειλές
- Καταθέσεις - Λογαριασμοί
- Προστασία προσωπικών δεδομένων

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τραπεζικός Καταναλωτής
Ιάκωβος Βενιέρης

ISBN 978-960-562-574-0

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ
Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Αγγελική Μαυρογιάννη
Παραγωγή: NB Production AM240616M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιχάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
http://www.nb.org • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομιχάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500 dynamic entrepreneurs

EFQM
Committed to excellence

© 2016, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

Ιάκωβος Βενιέρης, Λέκτορας Νομικής ΕΚΠΑ, Δικηγόρος

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

- Γενικοί Όροι Συναλλαγών
- Υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα
- Εξασφαλίσεις - Μεταβιβάσεις δανείων
- Καταναλωτική πίστη - Δανειοδότηση
- Ληξιπρόθεσμες οφειλές
- Καταθέσεις - Λογαριασμοί
- Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα έσοδα από την πώληση του βιβλίου θα διατεθούν στα Παιδικά Χωριά SOS

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

The banking consumer
Iakovos Venieris

This book is a conglomeration of the applicable law regulating the contractual relations between the banking consumer and the bank. The book is a useful tool for every legal practitioner that needs to have in his hand the needed applicable law.

ISBN 978-960-562-574-0

COPYRIGHT
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address above.

DISCLAIMER
The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
http://www.nb.org • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500 dynamic entrepreneurs

EFQM
Committed to excellence

© 2016, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι τραπεζικές συναλλαγές και οι έννομες σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ τράπεζας και καταναλωτή απασχολούν σε μεγάλο βαθμό την νομολογία αλλά και την δικηγορική πρακτική. Δεν είναι τυχαίο ότι μια στατιστική παρατήρηση των υποθέσεων που άγονται προς δικαστική επίλυση ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων αναδεικνύει το εξής: Σε σημαντικό βαθμό οι υποθέσεις αυτές σχετίζονται με επίλυση διαφορών μεταξύ τράπεζας και καταναλωτή. Μάλιστα η οικονομική κρίση που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια έχει επιτείνει αυτό το φαινόμενο. Ο λόγος είναι, ότι οι μέχρι πρότινος σταθερές και σεβαστές συμβατικές σχέσεις μεταξύ τράπεζας και καταναλωτή επηρεάζονται από το μεταβαλλόμενο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι μεταβολές αυτές προκαλούν την αντισυμβατική συμπεριφορά. Αυτή με την σειρά της προκαλεί την ανάγκη δικαστικής επαναφοράς της συμβατικής ισορροπίας ή/και την ανάγκη νομικής αναπροσαρμογής των σχέσεων με σκοπό την ενσωμάτωση των μεταβολών στην έννομη σχέση.

Ο παρών κώδικας αποτελεί προσπάθεια συγκέντρωσης των κυριότερων εκ των νομοθετημάτων, τα οποία καλείται να ανακαλέσει στην μνήμη του, να θέσει ενώπιόν του και να αναφέρει στο νομικό του κείμενο ο εκάστοτε συντάκτης ενός νομικού εγγράφου που σχετίζεται με τις παραπάνω υποθέσεις. Αυτό ισχύει είτε ο συντάκτης είναι συνήγορος, είτε δικαστικός λειτουργός και είτε το νομικό κείμενο είναι δικόγραφο, δικαστική απόφαση ή δικαστική πράξη. Με τον παρόντα κώδικα έχει ο χρήστης και εφαρμοστής του δικαίου την δυνατότητα να ανατρέξει άμεσα στις ρυθμίσεις εκείνες που διέπουν συνήθως την

έννομη σχέση τράπεζας και καταναλωτή. Η δυνατότητα αυτή επιτρέπει την ευκολότερη σύνταξη νομικών κειμένων χωρίς ο συντάκτης να αναλώνεται σε νομικές αναζητήσεις που τον αποσπούν από την συγγραφή. Επίσης ο κώδικας αυτός καθιστά ευχερέστερη κατά την ημέρα της εκδίκασης την άμεση αναδρομή των συνηγόρων και δικαστικών λειτουργών στις αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις. Ο κώδικας δεν εξαντλεί την ισχύουσα νομοθεσία όμως την καταγράφει και την παρουσιάζει στον μεγαλύτερό της βαθμό.

Τόσο ο γράφων όσο και ο εκδοτικός οίκος σκέφτηκαν να αποτελέσει η κυκλοφορία του κώδικα αυτού μια καλή ευκαιρία να προσφερθεί μικρή οικονομική αρωγή στα Παιδικά Χωριά SOS. Το κέρδος που θα προκύψει λοιπόν από την πώληση του κώδικα θα διατεθεί για τις ανάγκες αυτού του κοινωφελούς οργανισμού. Προϋπόθεση όμως για την επιτυχία αυτής της μικρής προσπάθειας είναι πρωτίστως η ανταπόκριση και η αγοραστική επιλογή του αναγνωστικού κοινού. Σε αυτό το κοινό άλλωστε θα οφείλεται το όποιο οικονομικό κοινωφελές αποτέλεσμα και σε αυτό το κοινό θα πιστωθεί η επιτυχία της προσπάθειας αυτής. Τους ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την συνεισφορά τους στην αρωγή προς τα Παιδικά Χωρία SOS.

Αθήνα, 16.6.2016

Ιάκωβος Βενιέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Αστικός Κώδικας
[1] ΠΔ 456/1984 *[Άρθρα 806-809]* 1

[2] Ν 2251/1994
Προστασία των καταναλωτών *[Άρθρα 1-15]* 3

[3] ΥΑ Ζ1-798/2008
Απαγόρευση αναγραφής Γενικών Όρων Συναλλαγών
που έχουν κριθεί καταχρηστικοί 102

Β. ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

[4] Ν 3869/2010
(μέχρι την ισχύ του Ν 4161/2013) *[Άρθρα 1-17, 19]* 107

[5] Ν 3869/2010
μετά τις τροποποιήσεις του Ν 4336/2015
και του Ν 4346/2015 *[Άρθρα 1-13]* 123

[6] Ερμηνευτική Εγκύκλιος στον Ν 3869/2010
Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων
και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 130), όπως τροποποιήθηκε
με τα άρθρα 1 έως 4 του Κεφαλαίου Α της υποπαραγράφου Α4

της παραγράφου Α' του Μέρους Β' του Ν 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις - Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (ΦΕΚ Α' 94) 145

[7] Μεταβατικές διατάξεις Ν 4336/2015 και Ν 4346/2015 154

[8] ΚΥΑ 7534/2015
Τροποποίηση της υπ' αριθμό Ζ1-1398 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός πιστοποιητικών, δηλώσεων, καταστάσεων και σχεδίων διευθέτησης οφειλών που προβλέπονται από την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν 3869/2010» (ΦΕΚ 1/3.1.2011) 157

[9] ΚΥΑ 8986/2015
Καθορισμός των δικαιολογητικών που θα προσκομίζονται στις γραμματείες των αρμόδιων κατά τόπο Ειρηνοδικείων 159

[10] ΚΥΑ 130377/2015
Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Ν 3869/2010 161

[11] Αριθμ. πράξης 54/15.12.2015 ΤτΕ
Διαδικασία και κριτήρια προσδιορισμού της μέγιστης ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και του ποσού που θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 9 παρ. 2 Ν 3869/2010 169

[12] Πολ. 1199/2012
περί της χορήγησης πληροφοριών για την περιουσιακή κατάσταση και τα εισοδήματα του φορολογούμενου σε τρίτο πρόσωπο 177

[13] Πολ. 1036/2016
Παροχή οδηγιών σχετικά με το χειρισμό υποθέσεων υπαγωγής οφειλετών στις διατάξεις του Ν 3869/2010 «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει 179

Γ. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Αστικός Κώδικας
[14] ΠΔ 456/1984 *[Άρθρα 1209-1345]* 245

[15] ΝΔ της 17.7/13.8.1923
Περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών *[Άρθρα 37-91]* 264

[16] Ν 3156/2003
Ομολογιακά δάνεια, τιτλοποίηση απαιτήσεων και απαιτήσεων από ακίνητα *[Άρθρα 10-11]* 274

[17] Ν 2844/2000
Συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας *[Άρθρα 1-21]* 284

[18] Ν 4354/2015
Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων *[Άρθρα 1-3]* 297

Δ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ - ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

[19] ΚΥΑ ΟικΟικΑΝΔικΔΑΔ Ζ1-699/2010
Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008 *[Άρθρα 1-14]* 309

[20] ΥΑ Ζ1-111/2012
Προστασία συμφερόντων καταναλωτών, αθέμιτες εμπορικές πρακτικές κ.λπ. 333

[21] ΠΔΤΕ 2501/31.10.2002
Ενημέρωση των συναλλασσομένων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους 337

[22] ΕΤΠΘ 178/19.7.2004
Διευκρινίσεις των ΠΔΤΕ για την διαμόρφωση των επιτοκίων και την ενημέρωση των συναλλασσομένων 348

[23] Ν 1665/1986
Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης *[Άρθρα 1-8]* 351

Ε. ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ

[24] Ν 4224/2013
Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους *[Άρθρα 1-2]* 363

[25] Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών του Ν 4224/2013 370

[26] Διευκρινιστική εγκύκλιος για τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (Ν 4224/2013) 394

[27] Ν 3758/2009
Εταιρείες Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις *[Άρθρα 1-14]* 407

[28] ΠΔ 59/2016
Τρόπος προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου που κατάσχεται σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και καθορισμός του αρμοδίου οργάνου προσδιορισμού της αξίας *[Άρθρα 1-4]* 421

[29] ΥΑ Ζ4-49/2010
Μητρώου των Εταιρειών Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις, διαδικασία ελέγχου κ.λπ. 423

ΣΤ. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ - ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

[30] Ν 5638/1932
Περί καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν *[Άρθρα 1-7]* 427

[31] ΠΥΣ 45/1971
Καθιέρωση τρεχούμενου λογαριασμού καταθέσεων 429

[32] Ν 1059/1971
Περί του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων *[Άρθρα 1-3]* 431

[33] ΝΔ 1195/1942
Παραγραφή υπέρ δημοσίου καταθέσεων, τίτλων κ.λπ.
[Άρθρα 1-11] 434

[34] Ν 4151/2013
Αδρανείς καταθετικοί λογαριασμοί *[Άρθρα 6-10]* 440

Ζ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

[35] ΑΠΔΠΧ αριθ. 875/2004 (Απόφαση 24/2004)
Προϋποθέσεις τήρησης αρχείου από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. 443

[36] Ν 2472/1997
Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα *[Άρθρα 1, 2, 5, 6, 11]* 449

[37] Ν 3816/2010
Διαγραφή από βάση προσωπικών δεδομένων *[Άρθρο 6]* 457

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 459

Α. ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Αστικός Κώδικας*

[1] ΠΔ 456/1984

[Άρθρα 806-809]

ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Δάνειο

Άρθρο 806. — Έννοια. Με τη σύμβαση του δανείου ο ένας από τους συμβαλλομένους μεταβιβάζει στον άλλον κατά κυριότητα χρήματα ή άλλα αντικαταστατά πράγματα, και αυτός έχει υποχρέωση να αποδώσει άλλα πράγματα της ίδιας ποσότητας και ποιότητας.

---

* Όπως ισχύει μετά τους τελευταίους νόμους, δηλαδή το Ν 3853/2010, ο οποίος τροποποίησε τα άρθρα 545 και 546 ΑΚ, το Ν 4055/2012 (69, 73, 81, 82, 83, 346, 1438, 1441, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1776, 1956, 1958, 1959, 1960, 1961 ΑΚ), το Ν 4139/2013 (261, 656 ΑΚ), το Ν 4182/2013 (1865, 1866, 1869 ΑΚ), το Ν 4268/2014 (1569, 1570 ΑΚ) και το Ν 4356/2015 (1354, 1462, 1463, 1576 ΑΚ).

Άρθρο 807. — Χρόνος απόδοσης. Αν δεν ορίστηκε χρόνος για την απόδοση του δανείου ούτε συνάγεται αυτός από τις περιστάσεις, το δάνειο αποδίδεται αφού περάσει ένας μήνας από την καταγγελία του δανειστή ή του οφειλέτη. Αν είναι άτοκο, ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να το αποδώσει και χωρίς καταγγελία.

Άρθρο 808. — Υπερημερία. Λόγω υπερημερίας ως προς την απόδοση, ο οφειλέτης χρηματικού δανείου δεν έχει σε καμιά περίπτωση υποχρέωση να καταβάλει άλλη αποζημίωση εκτός από το νόμιμο ή το συμβατικό τόκο. Αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

Άρθρο 809. — Υπόσχεση δανείου σε αφερέγγυο πρόσωπο. Εκείνος που υποσχέθηκε την παροχή δανείου έχει δικαίωμα να την αρνηθεί, αν ο δέκτης της υπόσχεσης έγινε μετά την υπόσχεση αφερέγγυος.

Το ίδιο δικαίωμα έχει αυτός που υποσχέθηκε και όταν η αφερεγγυότητα υπήρχε κατά την υπόσχεση, αυτός όμως την αγνοούσε χωρίς υπαιτιότητα.

[2] Ν 2251/1994[1]

Προστασία των καταναλωτών

(ΦΕΚ Α΄ 191/16.11.1994)

[Άρθρα 1-15]

Άρθρο 1. — Γενικές διατάξεις. 1. Τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών τελούν υπό την προστασία του Κράτους. [Όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν 3587/2007.]

2. Το Κράτος μεριμνά ιδίως για:

α) την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών,

β) τα οικονομικά τους συμφέροντα,

γ) την οργάνωσή τους σε ενώσεις καταναλωτών,

δ) το δικαίωμα ακρόασής τους σε θέματα που τους αφορούν και

ε) την πληροφόρηση και την επιμόρφωσή τους, ιδιαίτερα των ευπρόσβλητων ομάδων καταναλωτών σε θέματα που αφορούν στην αγορά, στον ανταγωνισμό, στον καταναλωτή, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην προαγωγή της βιώσιμης κατανάλωσης. [Όπως η πρώτη φράση και η περ. ε΄ της παρ. 2 αντικαταστάθηκαν από την παρ. 2 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 1 του Ν 3587/2007.]

3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε κάθε προμηθευτή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οποιασδήποτε μορφής, του δημόσιου και

1. Όπως ισχύει μετά το Ν 3844/2010 (10), το Ν 3853/2010 (14), το Ν 3862/2010 (4 και 4α), την ΚΥΑ Ζ1-111/2012 (9στ΄, 9η΄, 10 και 11α), το Ν 4177/2013 (10, 12, 13α και 13β), το Ν 4242/2014 (4), την ΚΥΑ Ζ1-891/2013 (3 έως 3ιγ, 4 έως 4θ και 10) όπως και την τροποιητική αυτής ΚΥΑ 27764οικ/2014 (3α και 3ιγ), το Ν 4314/2014 (12) και την ΚΥΑ 70330οικ/2015 (10, 11α), τον Ν 4364/2016 (4θ) και τον 43706/2016 (4γ).

του ιδιωτικού τομέα. [Όπως η παρ. 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν 3587/2007.]

4. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος νόμου νοούνται:

α) Καταναλωτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά και τα οποία κάνουν χρήση των προϊόντων ή των υπηρεσιών αυτών, εφόσον αποτελούν τον τελικό αποδέκτη τους. Καταναλωτής είναι και: αα) κάθε αποδέκτης διαφημιστικού μηνύματος, ββ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εγγυάται υπέρ καταναλωτή, εφόσον δεν ενεργεί στο πλαίσιο της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του.

β) Προμηθευτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, κατά την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του, προμηθεύει προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες στον καταναλωτή. Προμηθευτής νοείται και ο διαφημιζόμενος. [Όπως η παρ. 4 αντικαταστάθηκε από την παρ. 5 του άρθρου 1 του Ν 3587/2007.]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Άρθρο 2. — Γενικοί όροι συναλλαγών - Καταχρηστικοί γενικοί όροι. 1. Όροι που έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων για μελλοντικές συμβάσεις (γενικοί όροι των συναλλαγών), δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή, εάν κατά την κατάρτιση της σύμβασης τους αγνοούσε ανυπαιτίως, όπως, ιδίως, όταν ο προμηθευτής δεν του υπέδειξε την ύπαρξή τους ή του στέρησε τη δυνατότητα να λάβει πραγματική γνώση του περιεχομένου τους.

2. Οι γενικοί όροι συμβάσεων και παρεπόμενων συμφωνιών που καταρτίζονται στην Ελλάδα διατυπώνονται γραπτώς στην ελληνική γλώσσα, κατά τρόπο σαφή, συγκεκριμένο και εύληπτο, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να αντιληφθεί πλήρως το νόημά τους και εκτυπώνονται με ευανάγνωστους χαρακτήρες σε εμφανές μέρος του εγγράφου της σύμβασης. Οι

γενικοί όροι των διεθνών συναλλαγών που εφαρμόζονται στην ελληνική αγορά αποτυπώνονται υποχρεωτικά και στην ελληνική γλώσσα.

3. Όροι που συμφωνήθηκαν μετά από ατομική διαπραγμάτευση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών (ειδικοί όροι) υπερισχύουν των αντίστοιχων γενικών όρων.

4. Κατά την ερμηνεία των γενικών όρων συναλλαγών λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη προστασίας των καταναλωτών. Γενικοί όροι συναλλαγών που διατυπώθηκαν μονομερώς από τον προμηθευτή ή από τρίτον για λογαριασμό του, σε περίπτωση αμφιβολίας ερμηνεύονται υπέρ του καταναλωτή.

5. Ειδικώς, όταν ελέγχεται το περιεχόμενο γενικού όρου συναλλαγών κατά την εφαρμογή των παρ. 16α και 2 και 3 των άρθρων 10 και 13α αντίστοιχα, επιλέγεται η δυσμενέστερη για τον καταναλωτή ερμηνευτική εκδοχή, εφόσον οδηγεί σε απαγόρευση διατύπωσης και χρήσης του σχετικού όρου. [Όπως οι παρ. 1 έως 5 αντικαταστάθηκαν από την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν 3587/2007.]

6. Γενικοί όροι συναλλαγών που έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή απαγορεύονται και είναι άκυροι. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας γενικού όρου ενσωματωμένου σε σύμβαση κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών που αφορά η σύμβαση, ο σκοπός της, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά τη σύναψή της και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται. [Όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 6, που είχε αυτή αντικατασταθεί από την παρ. 24 του άρθρου 10 του Ν 2741/1999, αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν 3587/2007.]

7. Σε κάθε περίπτωση καταχρηστικοί είναι ιδίως οι όροι που: [Όπως η πρώτη φράση της παρ. 7 αντικαταστάθηκε από την παρ. 24 του άρθρου 10 του Ν 2741/1999.]

α) παρέχουν στον προμηθευτή, χωρίς εύλογη αιτία, υπερβολικά μεγάλη προθεσμία αποδοχής της πρότασης του καταναλωτή για σύναψη σύμβασης,

β) περιορίζουν τις ανειλημμένες συμβατικές υποχρεώσεις και ευθύνες των προμηθευτών,

γ) προβλέπουν προθεσμία καταγγελίας της σύμβασης υπερβολικά σύντομη για τον καταναλωτή ή υπερβολικά μακρά για τον προμηθευτή,

δ) συνεπάγονται την παράταση ή ανανέωση της σύμβασης για χρονικό διάστημα υπερβολικά μακρό, αν ο καταναλωτής δεν την καταγγείλει σε ορισμένο χρόνο,

ε) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το δικαίωμα μονομερούς τροποποίησης ή λύσης της σύμβασης χωρίς ορισμένο, ειδικό και σπουδαίο λόγο, ο οποίος να αναφέρεται στη σύμβαση. [Όπως η περ. ε΄ αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν 3587/2007.]

στ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να καταγγείλει σύμβαση αόριστης διάρκειας χωρίς εύλογη προθεσμία,

ζ) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το δικαίωμα να κρίνει μονομερώς αν η παροχή του είναι σύμφωνη με τη σύμβαση,

η) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το απεριόριστο δικαίωμα να ορίζει μονομερώς το χρόνο εκπλήρωσης της παροχής του,

θ) ορίζουν ότι η παροχή δεν είναι υποχρεωτικό να ανταποκρίνεται στις ουσιώδεις, για τον καταναλωτή, προδιαγραφές, στο δείγμα, στις ανάγκες της ειδικής χρήσης, για την οποία την προορίζει ο καταναλωτής και την οποία αποδέχεται ο προμηθευτής ή στο συνηθισμένο προορισμό της,

ι) επιτρέπουν στον προμηθευτή να μην εκτελέσει τις υποχρεώσεις του χωρίς σπουδαίο λόγο,

ια) χωρίς σπουδαίο λόγο αφήνουν το τίμημα αόριστο και δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του με κριτήρια ειδικά καθορισμένα στη σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή,

ιβ) περιορίζουν την ευθύνη του προμηθευτή για κρυμμένα ελαττώματα του πράγματος,

ιγ) αποκλείουν ή περιορίζουν υπέρμετρα την ευθύνη του προμηθευτή,

ιδ) προβλέπουν τη μετακύληση της ευθύνης του πωλητή ή του εισαγωγέα αποκλειστικά στον παραγωγό του αγαθού ή σε άλλον,

ιε) περιορίζουν την υποχρέωση του προμηθευτή να τηρεί τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει οι εντολοδόχοι του ή εξαρτούν την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του από την τήρηση ειδικής τυπικής διαδικασίας.

ιστ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να καταγγέλλει τη σύμβαση κατά την κρίση του, αν η ίδια ευχέρεια δεν αναγνωρίζεται στον καταναλωτή, ή να παρακρατεί τα ποσά που έχουν καταβληθεί για παροχές που δεν έχουν ακόμη εκτελεσθεί από αυτόν, όταν τη σύμβαση καταγγέλλει ο ίδιος,

ιζ) συνεπάγονται παραίτηση του καταναλωτή από τα δικαιώματά του σε περίπτωση μη εκπλήρωσης ή πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής του προμηθευτή, ακόμη και αν τον προμηθευτή βαρύνει πταίσμα,

ιη) εμποδίζουν τον καταναλωτή να υπαναχωρήσει (από τη σύμβαση), όταν η αύξηση του τιμήματος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης είναι υπερβολική για αυτόν,

ιθ) αποκλείουν ή περιορίζουν τη νόμιμη ευχέρεια του καταναλωτή να μην εκτελέσει τη σύμβαση,

κ) απαγορεύουν στον καταναλωτή να επισχέσει εν όλω ή εν μέρει την καταβολή του τιμήματος, όταν ο προμηθευτής δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του,

κα) επιβάλλουν στον καταναλωτή που πιστώθηκε με το τίμημα των αγαθών ή υπηρεσιών να εκδώσει μεταχρονολογημένη επιταγή,

κβ) συνεπάγονται παραίτηση του καταναλωτή απά τις ενστάσεις του κατά τρίτου που διαδέχεται τον προμηθευτή στη σχέση με τον καταναλωτή,

κγ) απαγορεύουν στον καταναλωτή να προτείνει σε συμψηφισμό προς υποχρεώσεις του από τη σύμβαση ομοειδείς απαιτήσεις του κατά του προμηθευτή,

κδ) βεβαιώνουν ότι ο καταναλωτής γνωρίζει ορισμένους όρους της σύμβασης ή την κατάσταση των προμηθευόμενων πραγμάτων ή την ποιότητα των υπηρεσιών, ενώ πραγματικά τα αγνοεί,

κε) υποχρεώνουν τον καταναλωτή να προκαταβάλει υπερβολικά μεγάλο μέρος του τιμήματος πριν αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης από τον προμηθευτή, μολονότι ο προμηθευτής δεν ανέλαβε την υποχρέωση να εκτελέσει παραγγελία του καταναλωτή με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές ή χαρακτηριστικά ούτε η παροχή του προμηθευτή συνιστάται σε υπηρεσίες με κράτηση,

κστ) επιτρέπουν στον προμηθευτή να απαιτήσει από τον καταναλωτή υπέρμετρες εγγυήσεις,

κζ) αναστρέφουν το βάρος της απόδειξης σε βάρος του καταναλωτή ή περιορίζουν υπέρμετρα τα αποδεικτικά του μέσα,

κη) περιορίζουν υπέρμετρα την προθεσμία, μέσα στην οποία ο καταναλωτής οφείλει να υποβάλει στον προμηθευτή τα παράπονα ή να εγείρει τις αξιώσεις του κατά του προμηθευτή,

κθ) αναθέτουν στον προμηθευτή χωρίς σπουδαίο λόγο την αποκλειστικότητα της συντήρησης και των επισκευών του πράγματος και της προμήθειας των ανταλλακτικών,

λ) επιβάλλουν στον καταναλωτή, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της παροχής του, υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση ή

λα) αποκλείουν την υπαγωγή των διαφορών από σύμβαση στο φυσικό τους δικαστή με την πρόβλεψη αποκλειστικής αλλοδαπής δικαιοδοσίας ή διαιτησίας.

λβ) προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης στον προμηθευτή, χωρίς αυτός να υποχρεούται να επικαλεστεί και να αποδείξει τη ζημία που υπέστη. [Όπως η περ. λβ΄ προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν 3587/2007.]

8. Ο προμηθευτής δεν μπορεί να επικαλεσθεί την ακυρότητα ολόκληρης της σύμβασης, για το λόγο ότι ένας ή περισσότεροι γενικοί όροι είναι άκυροι ως καταχρηστικοί.

9. [Όπως η παρ. 9 καταργήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν 3587/2007.]

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για κάθε όρο σύμβασης που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης. Θεωρείται ότι ο όρος δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, όταν ο καταναλωτής δεν μπόρεσε να επηρεάσει το περιεχόμενό του. Το γεγονός ότι για ορισμένα στοιχεία κάποιου όρου ή για έναν μεμονωμένο όρο υπήρξε ατομική διαπραγμάτευση δεν αποκλείει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου στο υπόλοιπο της σύμβασης, εάν από το σύνολο των περιστάσεων προκύπτει ότι πρόκειται για σύμβαση προσχώρησης. Το βάρος απόδειξης ότι υπήρξε ατομική διαπραγμάτευση φέρει ο προμηθευτής. [Όπως η παρ. 10 προστέθηκε με την παρ. 24 του άρθρου 10 του Ν 2741/1999.]

ΚΩΔΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Στην ίδια σειρά, μεταξύ άλλων, κυκλοφορούν:

- **ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ** 5η έκδοση 2016
  Ιωάννης Καράκωστας
- **ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** 7η έκδοση 2016
  Λίλα Καρατζά
- **ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ** 8η έκδοση 2016
  Λεωνίδας Κοτσαλής
- **ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ** 3η έκδοση 2016
  Λία Αθανασίου, Γεώργιος Σωτηρόπουλος
- **ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ** 3η έκδοση 2015
  Λία Αθανασίου, Γεώργιος Σωτηρόπουλος
- **ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**
  Γεώργιος Τριανταφυλλάκης
- **ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**
  Λία Αθανασίου
- **ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ**
  Δημήτριος Χριστοδούλου
- **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ** 3η έκδοση 2015
  Ιωάννης Λιξουριώτης
- **ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ & ΟΡΟΦΟΚΤΗΣΙΑ**
  Θεόδωρος Στίγκας

ISBN: 978-960-562-574-0
15748

Τα έσοδα από την πώληση του βιβλίου θα διατεθούν στα Παιδικά Χωριά SOS